

BOG

HVIS JEG VAR MAND (/BOEGER/HVIS-JEG-VAR-MAND-OM-KOEN-OG-KAERLIGHED-ESSAYS)

Af Geir Gulliksen (/forfattere/geir-gulliksen) (2023)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET ([HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?SEARCH_BLOCK_FORM=870970-](https://bibliotek.dk/da/search/work/?search_block_form=870970-)

[BASIS%3A135290343&FRAGMENT=CONTENT](https://bibliotek.dk/da/search/work/?search_block_form=870970-BASIS%3A135290343&FRAGMENT=CONTENT))

Log ind (/user/login?destination=/boeger/hvis-jeg-var-mand-om-koen-og-kaerlighed-essays) for at anmelde

Gulliksen bevæger sig kalejdoskopisk omkring maskuliniteten i ærlige og tankevækkende essays om at være far, forfatter og feminist.

TAGS: [KØNSIDENTITET \(/TAXONOMY/TERM/6116\)](#) [MANDEROLLEN \(/TAXONOMY/TERM/6828\)](#) [MANDIGHED \(/TAXONOMY/TERM/21140\)](#) [MÆND \(/TAXONOMY/TERM/13727\)](#) [SEKSUALITET \(/TAXONOMY/TERM/9326\)](#)

ANMELDELSE

11 jan.23

(/users/lise-vandborg)

Af Lise Vandborg (/users/lise-vandborg)

Redaktør

Geir Gulliksen bevæger sig kalejdoskopisk omkring maskuliniteten i ærlige og tankevækkende essays om at være far, forfatter og feminist.

Norske Geir Gulliksen har skrevet fremragende romaner om køn, magt og parforhold, ikke mindst den blændende Historie om et ægteskab, (<https://litteratursiden.dk/boeger/historie-om-et-aegteskab>) som blev nomineret til Nordisk Råds Litteraturpris i 2016. Hans nye essaysamling om køn og maskulinitet taler på flere måder sammen med hans seneste roman Den jeg skulle blive, (<https://litteratursiden.dk/boeger/den-jeg-skulle-blive>) som udforsker manderoller, seksualitet og identitet på original vis.

Gulliksens essays kredser om at være far, forfatter og feminist. Ikke mindst det sidste, for som titlen Hvis jeg var mand (<https://litteratursiden.dk/anmeldelser/hvis-jeg-var-mand>) peger på, identificerer han sig ikke med den traditionelle manderolle. I essayet 'Feminismens betydning i en mands liv' fortæller han om, hvordan han allerede fra 13-års alderen tog afstand fra det mandlige: "*Jeg var en ung dreng, og det gik op for mig, at jeg ville blive en mand, og at jeg ikke havde lyst til det. () Jeg ville ikke bringe den gamle mandighed videre, udøve den eller tage del i dens privilegier*".

Forfattere som Simone de Beauvoir, Ferrante og Duras har hjulpet Gulliksen med at sætte ord på ubehaget ved det mandlige. Hans fine, personlige læsning af Trilles tekster i essayet 'Kvindemisundelse' er et af højdepunkterne i samlingen. Som purung identificerede han sig med Trilles feministiske univers, hvor det private lille liv altid ses som del af et større fælles projekt, og Trilles beskrivelse af moderrollen blev et forbillede for ham i rollen som far.

I de bedste essays dykker Gulliksen ned i sine personlige erfaringer og smertepunkter og lægger ikke skjul på, at han uden feminismen ville være blevet ensom og ulykkelig og ude af stand til at forstå sig selv. Han reflekterer over, hvorfor maskuliniteten er så skrøbelig i vores kultur og fortæller om de stærke reaktioner, når han fortæller, at han sidder ned og tisser! Essayet 'Sidde ned og tisse' er både vigtig og giver et smil på læben, når Gulliksen ræsonerer at den siddende stilling '*er selve illustrationen på hvordan mænd kan miste deres værdighed og blive en slags frivilligt kastrerede lakajer i en feminiseret verden*'.

Der er svært at være uenig i Gulliksens centrale spørgsmål om *hvad er det for en mandighed der kan tåle så lidt*. Hvorfor er det umandigt at lade kvinden køre bilen og at gå på gaden med en lille rød paraply? Gulliksen har gode iagttagelser af maskuliniteten; af hvordan mænd pumper sig op fysisk og gør sig tunge for at virke mindre sårbare, samtidig med at han kobler det til ændringer i sin egen fysik. På egen krop kunne han mærke "*tyngden og den manglende skarphed*", da han tog på i vægt, ligesom han foretrak sit yngre og mere androgyne udsende.

I Gulliksens kønseksistentielle tilgang og i beskrivelsen af faderrollen, er der interessante linjer til romanen Den jeg skulle blive (<https://litteratursiden.dk/boeger/den-jeg-skulle-blive>), der får de to bøger til at tale sammen på tværs. Men hvor romanen, der udkom på dansk i 2021, berører krænkelser og MeToo, er denne tematik stort set fraværende i essaysamlingen. Det ville have gjort samlingen mere aktuel, hvis Gulliksen havde berørt hvilke spor, MeToo har sat i maskuliniteten og i forholdet mellem kønnene. I det hele taget er de personlige essays de mest vellykkede, mens den manglende aktualitet i de samfundsanalytiske nok hænger sammen med, at flere af teksterne allerede blev publiceret for nogle år siden, blandt andet i danske aviser.

I de essays, der har personlige erfaringer som omdrejningspunkt, og som spiller sammen med samlingens undertitel 'Om køn og kærlighed', mærker man en sårbarhed og autenticitet, ikke mindst når det handler om rollen som far og Gulliksens forhold til sin egen far. Der er stor varme og visdom, når han skriver hudløst om savnet af børnene hver anden uge som skilsmisseforælder. En smerte, der stadig giver genlyd, når børnene er blevet voksne, hvilket skrives frem i bogens sidste essays, som er bogens bedste sammen med læsningen af Trille og hans centrale essay om at sidde ned og tisse.

Gulliksen er dog mere fornyende, når han undersøger manderoller, køn og identitet i sine romaner, og derfor er han først og fremmest en talentfuld romanforfatter, ja, en af de mest toneangivende forfattere i nordisk samtidslitteratur.

BOGDETALJER

